

Міністерство молоді
та спорту України

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

РАДА ЄВРОПИ
Департамент молоді

Неофіційний переклад

DDP-YD/ETD (2019) 8

Страсбург, 25 січня 2019 року

Засідання Керівного комітету
РАМКОВОЇ ПРОГРАМИ
співробітництва між
Міністерством молоді та спорту України
та Радою Європи у сфері молодіжної політики
на 2016-2020 рр.

Європейський молодіжний центр
Страсбург, Франція, 01 лютого 2019 року

Огляд спільних заходів, проведених у
2018 році, в рамках Плану дій

підготовлений Секретаріатом Ради Європи

Співпраця між Міністерством молоді та спорту України та Радою Європи у сфері молодіжної політики реалізується в рамках 5-річної Рамкової програми співробітництва на 2016-2020 роки та відповідних Планів заходів.

Рамковою програмою передбачено три основні пріоритетні напрямки:

- освіта у сфері прав людини та демократичного громадянства (участь молоді, демократичне управління, освіта в галузі прав людини тощо);
- підтримка розвитку молодіжної роботи, визнання неформальної освіти;
- миротворча діяльність та міжкультурний діалог

Ця Рамкова програма корелюється з Планом дій Ради Європи для України та Державною цільовою соціальною програмою «Молодь України», відповідає пріоритетам Департаменту молоді Ради Європи та вимогам молодіжної політики України. Міністерство молоді та спорту України є ключовим партнером у реалізації Рамкової програми.

План дій Ради Європи для України на 2018-2021 роки передбачає участь молоді за підтримки Міністерства та інших національних та місцевих органів влади у розробці та реалізації інклюзивних цінностей молодіжної політики, пов'язаних з європейськими стандартами та найкращими практиками, включаючи ті, що стосуються гендерної рівності, участі молоді, демократичного громадянства, різноманітність та міжкультурного діалогу.

План дій на 2018 рік реалізовувався в основному через такі види діяльності:

- заходи з розбудови потенціалу;
- заходи в рамках пакету заходів допомоги Ради Європи;
- заходи підтримки;
- переклад та розповсюдження публікацій.

Заходи з розбудови потенціалу, проведені у 2018 році

Тренінг для спеціалістів національних та місцевих органів влади України, які працюють з молоддю, та представників молодіжних неурядових організацій (14-20 травня, Львів, Україна)

Відбувся четвертий тренінг за системою "50/50" в Україні, який організовується відповідно до Рамкової програми починаючи з 2014 року. Тренінг зібрав рівну кількість державних службовців та представників громадських організацій для обговорення участі молоді та розвитку молодіжної політики, залучення молодих людей до процесів прийняття рішень та реалізації політики на місцевому та регіональному рівнях.

Метою тренінгу було вдосконалення компетенцій учасників для забезпечення участі молоді в процесах молодіжної політики та реалізації проектів участі молоді

відповідно до Переглянутої Європейської хартії про участь молоді в місцевому та регіональному житті.

Тренінг сприяв розвитку таких навичок учасників:

- ✓ командна робота та переговори;
- ✓ співпраця;
- ✓ аналіз місцевих умов та оцінка потреб молоді;
- ✓ знання щодо молодіжної політики;
- ✓ знання щодо різних форм участі молоді;
- ✓ компетенції для оцінки участі та впливу молоді в різних умовах;
- ✓ навички роботи з цифровими технологіями для підтримки участі молоді;
- ✓ компетенції формулювати питання та встановлювати зв'язки між теорією та практикою.

Двадцять два учасники взяли участь у тренінгу, представивши місцеві органи влади та молодіжні громадські організації з 14 областей України.

Під час тренінгу було розроблено 6 таких ініціатив:

- ✓ розробка керівних принципів для молодіжних рад, що впливають на рішення на місцевому рівні та залучають молодь до процесу прийняття рішень;
- ✓ розробка типової програми заходів для молодіжних центрів, що сприятиме залученню молоді до процесу планування та реалізації;
- ✓ розробка синхронізованої програми Дня молоді, який відзначається по всій країні;
- ✓ ініціатива «Відчуй свою силу», яка спрямована на підвищення обізнаності молоді про структуру та сфери відповідальності різних державних органів як на національному, так і на місцевому рівнях;
- ✓ створення школи з питань демократії та освіти в галузі прав людини;
- ✓ ініціатива «Моя громада», яка спрямована на підвищення рівня обізнаності сільської молоді про їхні права та можливості брати участь у процесах прийняття рішень.

Захід було організовано Департаментом молоді Ради Європи та Міністерством молоді та спорту України у співпраці з Львівським обласним молодіжним центром.

Підсумкова конференція кампанії "Рух проти мови ворожнечі" в Україні "Ні мові ворожнечі – чи достатньо проведення кампанії?"
(26-28 листопада, Київ, Україна)

Конференція була організована за ініціативи та підтримки Департаменту молоді Ради Європи у співпраці з Міністерством молоді та спорту України та Всеукраїнською молодіжною громадською організацією «Асоціація» КВН України».

Метою Конференції було представити та відкрито обговорити результати та підсумки європейської кампанії «Рух проти мови ворожнечі» в Україні, обмінятися досвідом та представити найкращі практики учасників у рамках національної кампанії, проаналізувати шляхи та способи продовження кампанії через подальші

регіональні та місцеві молодіжні проекти, а також підвищити рівень участі молоді у рухах за права людини.

Загальна кількість учасників формувалася в залежності від різних блоків програми. Учасники приїхали з різних куточків України та представляли різні організації та установи: школи, бібліотеки, обласні та місцеві молодіжні департаменти, обласний кінофестиваль тощо.

Під час конференції учасники оцінювали кампанію з різних точок зору, таких як форми взаємодії з молоддю, що використовуються під час кампанії, цільові групи, виклики та досягнення.

Учасники оцінили кампанію, як таку, що мала порівняно сильне загальне бачення, але була більше реалізована через сферу формальної освіти, ніж через молодіжну сферу. Стратегія організаторів полягала в тому, щоб залучити молодь через шкільних вчителів, і тільки потім через молодіжні організації. Освітній аспект кампанії міг бути сильнішим, але поряд з цим мистецький аспект мав успіх.

Учасники відзначили брак інформації про кампанію в засобах масової інформації та брак підтримки регіональних та місцевих органів влади.

Щодо результатів кампанії, на українську мову було перекладено посібник «Закладинки», який послужив основою для тренінгів для молоді та вчителів; були створені та використані у національній та міжнародній діяльності ілюстрації, фото- та відеоматеріали; молодь із сільської місцевості та малих міст активно включалась у кампанію; проходили мистецькі вистави у східних областях України.

Учасники Конференції визнали необхідність продовження національної кампанії через молодіжні ініціативи та проекти на регіональному та місцевому рівні.

Заходи в рамках пакету заходів допомоги Ради Європи

Консультативна місія експертів Ради Європи для подальшої підтримки розвитку мережі молодіжних центрів в Україні (липень, Київська та Чернігівська області, Україна)

У вересні 2017 року українські органи влади висловили зацікавленість у наданні допомоги для подальшого розвитку мережі молодіжних центрів на національному рівні на основі стандартів Ради Європи. Секретаріат Ради Європи також був поінформований про останні досягнення, зокрема про затвердження Національного знаку якості та розроблення змін до чинного законодавства про визнання молодіжних центрів в Україні.

Відповідно до рішення 60-го засідання CDEJ 24-26 липня 2018 року в м. Київ та в Чернігівській області відбулася Консультативна місія щодо національного знаку якості для молодіжних центрів.

Основна мета полягала в наданні українським органам влади консультацій та відгуків щодо їх Національного знаку якості для молодіжних центрів на основі стандартів та досвіду Знаку якості Ради Європи.

Цей захід зібрав близько 30 учасників високого рівня. З української сторони були присутні представники органів державної влади, представники молодіжних центрів, молодіжних неурядових організацій та міжнародних організацій.

До складу делегації Ради Європи входили представники експертної команди Знаку якості, представник молодіжного центру, якому було надано Знак якості, а також координатор програми Знаку якості Ради Європи для молодіжних центрів.

Консультативна місія виконала мету та завдання, затверджені CDEJ. Делегація Ради Європи, зокрема, надала рекомендації щодо української мережі молодіжних центрів та Національного знаку якості для молодіжних центрів. Рекомендації ґрунтувалися на досвіді та стандартах Знаку якості Ради Європи для молодіжних центрів.

Детальний звіт з рекомендаціями було адресовано та надано державним органам влади України.

Українські органи влади зазначили, що цей візит експертів дозволив їм оцінити ситуацію щодо розвитку національної мережі молодіжних центрів та спланувати наступні кроки. Українська влада також зобов'язалася надалі розвивати Національний знак якості для молодіжних центрів на основі рекомендацій експертної групи.

Через зміну дат **Всеукраїнського форуму молодіжних працівників та працівниць**, який відбувся 5-7 листопада 2018 року у м. Дніпро, Департамент молоді Ради Європи не зміг знайти заміну експерту Томі Кіілакоскі.

Заходи підтримки

Національний навчальний курс з освіти з прав людини та європейського демократичного громадянства для тренерів з малих міст та сільських районів.

Навчальний курс був частиною програми «Молодь за демократію» Ради Європи на 2018 – 2019 рр. Програма та методологія курсу були зосереджені на розвитку компетенцій учасників у розумінні та застосуванні освіти з прав людини через неформальні підходи до навчання на основі «Компасу», посібника з освіти в галузі прав людини за участі молоді та впровадження Хартії Ради Європи з освіти для демократичного громадянства й освіти з прав людини.

У навчальному курсі взяли участь 20 учасників з 12 областей України: педагоги формальної освіти (50%), соціальні працівники та студенти з галузі соціальної роботи у школах (20%), молодіжні працівники громадських організацій невеликих громад, включаючи неформальні групи (30%).

Після навчального курсу учасники впроваджували власні ініціативи у різних громадах протягом наступних двох місяців, наприклад, громадські заходи або акції (фестивалі, семінари, круглі столи, дослідження, проекти на базі громади, живі бібліотеки, обміни, тощо) з метою вирішення локальних проблем та обміну

досвідом у використанні неформального підходу з іншими молодіжними працівниками. «Ліга Толерантності» та партнери не змогли забезпечити фінансування, але надали менторську підтримку іншими способами, такими як: консультації, посилення, просування ініціатив, залучення ЗМІ, поширення інформації через мережі тощо.

Будучи частиною команди тренерів, учасники, які пройшли підготовку, стають мультиплікаторами та лідерами думок в проведенні заходів щодо розбудови миру у своїх місцевих громадах, що має довготривалий ефект.

Молодь із сільської місцевості та маленьких міст може отримати сприяння від компетентних тренерів, які зможуть розпочати позитивні соціальні зміни в освітніх процесах та житті громади. Підготовлені тренери запропонували нові підходи для шкіл та служб соціального захисту, а представники громадських організацій та молодих лідерів додали цінності процесам реформування та формування політики у сфері освіти.

Навчальний курс був організований громадською організацією БФ «Ліга Толерантності» за підтримки Департаменту молоді Ради Європи.

Ідея навчального курсу виникла з проєктів «Доступ до соціальних прав для молоді», тренінг за системою "50/50", що відбулися в Україні у 2017 році.

Національний семінар щодо інформування та консультування молоді (червень, м. Вінниця, Україна)

Цілі Грантової угоди між Радою Європи та ERYICA на 2018 рік, орієнтовані на співпрацю з Україною, можна визначити як такі:

- ✓ підтримка нещодавно створеної Асоціації молодіжних центрів для розвитку молодіжних інформаційних служб в Україні шляхом надання експертних знань, ресурсів, тренінгів та прикладів найкращих практик з мережі ERYICA;
- ✓ посилення молодіжної політики та молодіжної роботи в Україні та рекомендації Ради Європи (а саме CM/Rec (2017)4 щодо молодіжної роботи, CM/Rec (2016)7 щодо доступу молоді до прав та CM/Rec (90)7 та CM/Rec (2010)8 щодо інформування та консультування молоді), шляхом збору цільових учасників - семінар щодо інформування та консультування молоді та надання їм можливості обговорювати та обмінюватися питаннями, рішеннями, стратегіями та найкращими практиками між собою та з європейськими лідерами;
- ✓ сприяння налагодженню контактів між зацікавленими сторонами молодіжного сектору в Україні з метою надання їм можливості стати частиною країн, які надають інформаційні та консультативні послуги молоді та підтримують їх для досягнення європейських стандартів якості інформування молоді.

Міністерством молоді та спорту України наприкінці 2017 та на початку 2018 року було проведено опитування щодо інформаційних потреб молоді в Україні. Результати дали змогу визначити інформаційні потреби, яких потребує молодь в

Україні, перш ніж створити мережу молодіжної інформації. Результати були дуже цікавими та поклали початок у розумінні інформаційних потреб української молоді, також у порівнянні з іншими європейськими країнами.

Частковий переклад Компендіуму про національні структури інформаційної та консультативної підтримки молоді на українську мову було здійснено за підтримки Міністерства молоді та спорту України.

Національний семінар щодо інформування та консультування молоді проходив 20-21 червня у Вінниці. Семінар зібрав понад 60 учасників з усієї України та надав їм можливість дізнатись більше про молодіжні інформаційні та консультативні послуги в Європі та обговорити, як така структура може виглядати в Україні в майбутньому.

Метою семінару для ERYICA було надання експертизи та допомоги для підвищення обізнаності щодо важливості забезпечення доступності послуг інформування та консультування молоді та підтримки організацій в Україні у розробці та розвитку цих послуг.

Публікації

Перегляд **української версії «КОМПАСу»**, навчального посібника з освіти в галузі прав людини за участі молоді, зі словником термінології, що використовується у сфері молодіжної політики та молодіжної роботи.

Переклад "**КОМПАСіто**", посібника з освіти в галузі прав людини для дітей, ще не завершено, триває процес перегляду посібника Департаментом молоді Ради Європи.

Рекомендацію CM/Rec (2017)4 щодо молодіжної роботи було перекладено на українську мову Міністерством молоді та спорту України та розповсюджено на Всеукраїнському форумі молодіжних працівників та працівниць.

Рекомендації щодо подальших спільних заходів, які мають відбутися у 2019 році:

- ✓ продовжувати проводити тренінги та семінари у форматі «50/50», орієнтовані на конкретні теми, що стосуються молодіжної політики та молодіжної роботи в Україні;
- ✓ розширити канали розповсюдження інформації про спільні заходи та збільшити кількість учасників від державних та місцевих органів влади;
- ✓ підтримувати створення національних та локальних мереж для спілкування між учасниками заходів з 2012 року (випускників), для коучінгу, електронного навчання та обміну найкращими практиками (може бути ініційовано Міністерством та продовжено самими учасниками);
- ✓ продовжувати поширювати та оприлюднювати основні документи Ради Європи у сфері молоді, включаючи нещодавно прийняті Рекомендації

Комітету Міністрів з метою їх подальшого застосування в національній молодіжній політиці;

- ✓ продовжувати позитивну практику перекладу публікацій Департаменту молоді Ради Європи на українську мову;
- ✓ оприлюднення та висвітлення у ЗМІ спільних заходів та Рамкової програми співробітництва.